

หนี้ครัวเรือน 2Q/63 เพิ่มขึ้น 83.8% ต่อจีดีพี ...ครัวเรือนก่อนนี้เพิ่ม ส่วนทางเศรษฐกิจติดลบ

ECONOMIC BRIEF

ปีที่ 26 ฉบับที่ 3887

วันที่ 30 กันยายน 2563

จากข้อมูลเงินให้กู้ยืมแก่ภาคครัวเรือน หรือ “หนี้ครัวเรือน” ล่าสุดในไตรมาส 2/2563 จากธปท. สะท้อนว่า ยอดคงค้างหนี้ครัวเรือนของไทยยังคงขยับขึ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่หดตัวจากผลของโควิด-19 ซึ่งส่งผลทำให้สัดส่วนหนี้ครัวเรือนของไทยเพิ่มสูงขึ้นแตะระดับสูงสุดในรอบ 18 ปีครั้งใหม่ที่ 83.8% ต่อจีดีพี โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทยพบหลายประเด็นที่เป็นข้อสังเกต ดังนี้

- **หนี้ครัวเรือนกลับมาขยับขึ้นในไตรมาส 2/2563 ส่วนทางกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่หยุดชะงักลงในหลายภาคส่วนในช่วงที่มีความเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของโควิด-19 โดยสัดส่วนหนี้ครัวเรือนไทยในไตรมาส 2/2563 เพิ่มขึ้นไปที่ 83.8% เมื่อเทียบกับจีดีพี ซึ่งนับเป็นระดับสูงที่สุดในรอบ 18 ปี¹ และสูงขึ้นต่อเนื่องจากในไตรมาส 1/2563 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 80.1% ต่อจีดีพี**

และเมื่อเทียบไตรมาสต่อไตรมาส (Quarter on Quarter) **ยอดคงค้างหนี้ครัวเรือนเพิ่มขึ้น 9.22 หมื่นล้านบาทในไตรมาส 2/2563** นำโดย สถาบันการเงินเฉพาะกิจและธนาคารพาณิชย์ เร่งขึ้นจากที่เพิ่มเพียง 1.2 หมื่นล้านบาทในไตรมาส 1/2563 โดยระดับหนี้ครัวเรือนที่เพิ่มขึ้นส่วนทางเศรษฐกิจไทยที่หดตัวเป็นภาพตอกย้ำวัฏวนของภาระหนี้สูง ซึ่งมาพร้อมกับฐานะทางการเงินของประชาชนและครัวเรือนที่อ่อนแอลงในวงกว้าง โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีความเสี่ยงด้านรายได้และการมีงานทำ

- **ทิศทางหนี้ครัวเรือนที่เพิ่มขึ้นดังกล่าว สะท้อนภาพ 2 ด้านซึ่งแตกต่างกัน ในขณะที่ประชาชนและครัวเรือนบางกลุ่มก่อนนี้เพิ่มขึ้น แต่ประชาชนและครัวเรือนอีกหลายกลุ่มต้องรับมือกับปัญหาขาดสภาพคล่องและต้องการมาตรการช่วยเหลือจากสถาบันการเงิน**

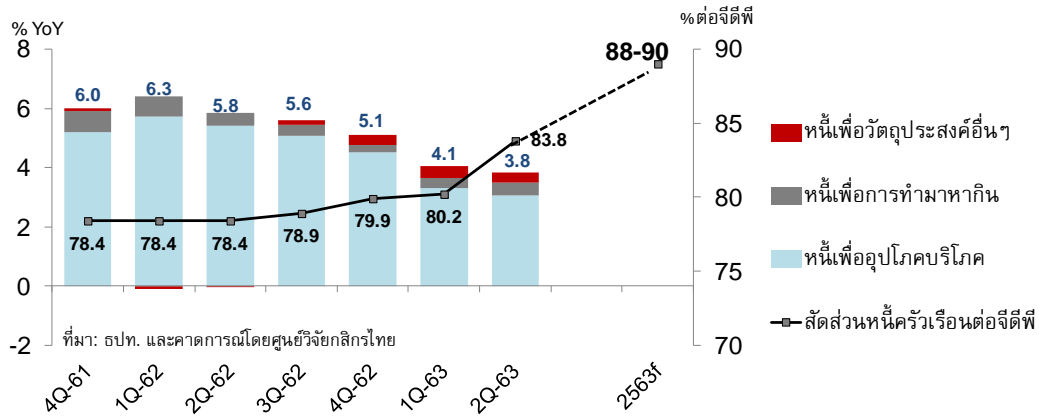
หนี้ครัวเรือนที่เพิ่มขึ้นในไตรมาสที่ 2/2563 สะท้อนสถานการณ์ที่แตกต่างกันของกลุ่มลูกหนี้รายย่อย 2 กลุ่ม **โดยกลุ่มแรก คือ กลุ่มครัวเรือนที่ยังพอมีกำลังซื้อ** (รายได้ไม่ได้รับผลกระทบมากนักจากปัญหาเศรษฐกิจในปัจจุบัน และยังมีความสามารถในการชำระหนี้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงิน) **มีการก่อหนี้ก้อนใหญ่เพิ่มขึ้น** โดยเฉพาะสินเชื่อที่อยู่อาศัย สะท้อนจากสินเชื่อบ้านปล่อยใหม่ที่เพิ่มขึ้นราว 1.42 แสนล้านบาทในไตรมาสที่ 2/2563 (สูงกว่ายอดปล่อยใหม่ในไตรมาสแรกที่ 1.38 แสนล้านบาท) ซึ่งเป็นช่วงที่ผู้ประกอบการอสังหาริมทรัพย์ผลักดันแคมเปญออกมาเพื่อจูงใจการตัดสินใจของลูกค้า

ส่วนกลุ่มที่สอง คือ กลุ่มครัวเรือนที่เผชิญปัญหาการขาดสภาพคล่อง จากผลกระทบของปัญหาเศรษฐกิจ ส่วนหนึ่งสะท้อนผ่านข้อมูลลูกหนี้รายย่อยที่รับความช่วยเหลือจากสถาบันการเงิน โดยเฉพาะมาตรการระยะแรกที่มีการพักชำระหนี้และลดภาระผ่อนต่อเดือน ซึ่งจำนวนบัญชีลูกหนี้รายย่อย

¹ ข้อมูลธปท. ย้อนหลังถึงปี 2546

ที่เข้าโครงการระยะแรกมีถึง 11.5 ล้านบัญชี (33% ของบัญชีลูกหนี้รายย่อยทั้งหมด) คิดเป็นภาระหนี้ประมาณ 3.8 ล้านล้านบาท (28% ของยอดคงค้างหนี้ครัวเรือน) นอกจากนี้ปัญหาการขาดสภาพคล่องยังทำให้ครัวเรือนบางส่วนจำเป็นต้องก่อหนี้เพิ่มขึ้นเพื่อการดำรงชีพและสำหรับรองรับรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวันด้วยเช่นกัน

หนี้ครัวเรือน 2Q/63 และแนวโน้มปี 2563

- **สำหรับแนวโน้มหนี้ครัวเรือนของไทยในปี 2563** ศูนย์วิจัยกสิกรไทยยังคงมุมมองเดิมว่า **ปัญหาหนี้ครัวเรือนจะยังคงเป็นหนึ่งในมาตรการที่สะท้อนความเปราะบางเชิงโครงสร้างของเศรษฐกิจไทย โดยหนี้ครัวเรือนมีแนวโน้มขยับขึ้นมากอยู่ที่กรอบ 88-90% ต่อจีดีพีในปี 2563** จากระดับ 83.8% ต่อจีดีพีในไตรมาส 2/2563 เนื่องจากเศรษฐกิจไทยยังมีแนวโน้มหดตัวลงในครึ่งปีหลัง ขณะที่สินเชื่อรายย่อย โดยเฉพาะในกลุ่มสินเชื่อบ้านและสินเชื่อรถยนต์ ที่คาดว่าจะยังเติบโตในกลุ่มครัวเรือนที่มีกำลังซื้อและมีความสามารถในการชำระคืนหนี้ อาจทำให้ระดับหนี้ครัวเรือนยังเติบโตต่อเนื่อง แม้จะเป็นอัตราที่ชะลอลงเมื่อเทียบกับที่เติบโต 5.1% ในปี 2562

ทั้งนี้ผลกระทบจากเศรษฐกิจทำให้ความสามารถในการชำระคืนหนี้ของครัวเรือนหลายกลุ่มด้อยลง ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องติดตามอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อย (ทั้งมาตรการเฟสสองและมาตรการรวมหนี้) รวมถึงมาตรการเฉพาะของสถาบันการเงินแต่ละแห่งที่จะดำเนินการเพิ่มเติม และการเร่งปรับโครงสร้างหนี้จะช่วยบรรเทาภาระให้กับครัวเรือนในหลายๆ ส่วน ในช่วงที่ยังต้องรอเวลาให้เศรษฐกิจทยอยฟื้นกลับสู่ภาวะปกติ นอกจากนี้อัตราดอกเบี้ยที่อยู่ในระดับต่ำลง (ทั้งอัตราดอกเบี้ยรายย่อยชั้นดี หรือ MRR ตลอดจนการลดเพดานอัตราดอกเบี้ยบัตรเครดิต สินเชื่อส่วนบุคคล และสินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพ) ยังช่วยให้ภาระทางการเงินของลูกหนี้เบาตัวลงด้วยเช่นกัน **แต่ในท้ายที่สุดแล้ว ประเด็นการมีงานทำและรายได้ของครัวเรือนจะยังคงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะกำหนดคุณภาพของหนี้ครัวเรือน โดยเฉพาะความสามารถในการชำระหนี้**

Disclaimer

รายงานวิจัยฉบับนี้จัดทำเพื่อเผยแพร่ทั่วไป โดยจัดทำขึ้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่น่าเชื่อถือ แต่บริษัทฯ มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ หรือความสมบูรณ์เพื่อใช้ในทางการค้าหรือประโยชน์อื่นใด บริษัทฯ อาจมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงข้อมูลได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ทั้งนี้ผู้ใช้ข้อมูลต้องใช้ความระมัดระวังในการใช้ข้อมูลต่างๆ ด้วยวิจารณญาณของตนเองและรับผิดชอบในความเสียหายเองทั้งสิ้น บริษัทฯ จะไม่รับผิดชอบต่อผู้หรือบุคคลใดในความเสียหายใดจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จึงไม่ถือว่าเป็นการให้คำแนะนำในการตัดสินใจทางธุรกิจ แต่อย่างใดทั้งสิ้น